

MUSEION

Průručka uživatele systému MUSEION

Slovníky

axiell

© 2012 - 2024 Axiell s.r.o.

Všechna práva vyhrazena. Tato průručka je chráněna autorskými právy a distribuována na základě licencí, které omezují její používání, kopírování a šíření. Bez předchozího písemného souhlasu společnosti Axiell je zakázáno jakýmkoli způsobem reprodukovat jakoukoli část této průručky.

Loga společnosti Axiell uvedené v této průručce jsou ochranné známky společnosti Axiell. Všechny ostatní názvy produktů, ochranné známky nebo loga zmíněná v této průručce jsou použita pouze k identifikaci účelů a nemá se jednat o ochranné známky nebo registrované ochranné známky příslušných vlastníků.

Obsah

Slovníky	3
1. Úvod	3
2. Založení nového záznamu	5
3. Výběr hodnoty ze slovníku	6
4. Ztotožnění záznamů ve slovnících	7
5. Adresář, Osoby, Instituce, Zaměstnanci	9
6. Lokality, Oblasti	9
7. Podsbírky, Fondy Skupiny, Podskupiny	9
8. Datace názvem	9
9. Podmínky, Materiály, Techniky, Materiálové skupiny	9
10. Rozměry, Měry	9
11. Kompletnosti, Stavby	10
12. Přírodné slovníky	10
13. Měry, Státy	10

Slovníky

1. Úvod

Slovníky v MUSEIONu jsou samostatné tabulky, které slouží k jednoduššímu a spolehlivějšímu zadávání opakujících se hodnot. Omezují počet a formát zadávaných hodnot, a tím usnadní také vyhledávání a filtrování.

Na kartách, kde se používají, jsou vpravo od vstupního pole ikony (povinný slovník, kde zadaná hodnota musí přesně odpovídat hodnotě ve slovníku) nebo (volný slovník, kde zadanou hodnotu je možné podle potřeby upravovat nebo doplňovat), které otevrou příslušný slovník.

V menu jsou slovníky rozdělené do několika skupin:

- v nabídce Slovníky jsou zejména odborné slovníky
 - Osoby a instituce: Osoby, Instituce, Zaměstnanci, Role subjekt, Typy rolí subjekt, Okruhy subjekt, Adresář (přehled všech subjektů)
 - Datace názvem, Materiály, Techniky, Názvy pedimentů, Materiálové skupiny, Rozměry, Komplexnosti, Stavby
 - Lokality a Oblasti
 - Literatura, Auto i literatury
 - Specifikace technik a materiálů pro výtvarné umění
 - Formáty, Klíče, Specifikace vztahů
 - Typy (kontextových) dokumentů, Systémové typy dokumentů (složky)
 - Přírodovědné slovníky: Taxonomie, Kategorie taxonů, Kódy taxonů pro inv. listy, Chronostratigrafie, Litostratigrafie a jejich členění, Fytochoriony
 - Barva, Tvar, Parageneze a Zrnitost pro geologii
 - Areály a Druhy objektů pro archeologické akce
 - Materiály KR pro konzervaci a restaurování
 - v nabídce Nastavení jsou slovníky
 - "základní" pro správce sbírek: sbírky, podsbírk, fondy, skupiny, podskupiny, oddělení,
 - obecné (společné pro všechny správce sbírek): obory, způsoby nabytí a úbytku, důvody vyřazení, typy dokladů (nabytí/vyřazení), měřené jednotky, kvalifikátory datací,
 - katastrální území, pozemky a jejich druhy, státy, kraje, okresy, obce, ulice, městské a obecní části, pošty a seznam všech adresních míst.
 - samostatné jsou slovníky pro publikaci:
 - Typy sbírek
 - Materiály, Techniky, Datace názvem pro publikaci
 - Lokality
 - Subjekty, Role subjektu
- Své slovníky má i agenda Depozitář v nabídce Depozitář - Slovníky :
- Seznam míst uložení a zapůjčení
 - Umístění
 - Typy depozitářské jednotek, prvků
 - Účely manipulace

- Definice kódu uložení
- Typy inventarizace

Hierarchické slovníky

Hodnoty v n kterých slovních mohou být hierarchicky závislé na hodnotách v tom samém nebo jiném slovníku

Hierarchicky závislé slovníky:

- Sbírký - Podsbírky - Fondy - Skupiny - Podskupiny
- Depozitá e - Budovy - Místnosti - Jednotky - Prvky
- Kraje - Okresy - Obce

Znamená to, že hodnoty v pod ízeném slovníku (skupina) platí pouze pro nad ízenou hodnotu (fond), a jsou unikátní, i když mají stejný název.

To znamená, že p i zapisování je fond "tisky" v podbírce historické n co jiného než fond "tisky" v podbírce Výtvarné um ní. P i vyhledávání fond=tisky se vyhledají záznamy z obou podsbírek.

Na kart , která má uvedenou podsbírku "historickou" nelze zadat fond z jiné podsbírky (a pokud ano pak se jedná o chybu, nej ast ji importu).

Hierarchicky závislé hodnoty

- Taxonomie
- Chronostratigrafie
- Litostratigrafie
- Publika ní slovníky

Na záložce Hierarchie v levém multifink ním panelu je možné zobrazit stromovou strukturu aktuáln otev é úlohy.

Slovníky navázané na podsbírky

N které slovníky je možné navázat na podsbírky: k hodnotám lze (nepovinn) zadat podsbírku, pak bude tato hodnota použitelná pouze pro zadanou podsbírku. Pokud podsbírka uvedená není, je možné použít hodnotu ze slovníku na jakékoliv kart . Slouží to k omezení nabízených hodnot, pokud podsbírky nemají společné hodnoty (nap . archeologické datace se v tšinou v jiných podsbírkách nepoužívají).

Pokud jsou ve slovníku uvedeny hodnoty s podsbírkou i bez ní, musí se uživatel sám rozhodnout, kterou použije.

M že se stát, že podsbírka je do slovníku zapsaná poté, co byla hodnota použita v r zných podsbírkách. V takovém p ípad u uživatelé narazí na problém p i pokusu o uložení karty p edm tu.

Zamykací slovníky

Pro vybrané slovníky je možné omezit oprávn ní na tení, zapisování nových záznam a editaci pouze nepoužitých záznam . Uživatelé s takovým oprávn ním mohou zadávat nové hodnoty, editovat je, ale jakmile je hodnota použita na kart (jakýmkoliv uživatelem), stane se záznam needitovatelný. Na editování použitých hodnot je pot eba vyšší stupe oprávn ní.

Týká se to slovník :

- Podsbírka
- Fond
- Skupina
- Podskupiny první, druhé a třetí úrovně
- Osoby, Instituce a Zaměstnanci (Adresáři)
- Lokality
- Materiály
- Techniky
- Datace názvem
- Podmínky (názvy)
- Rozměry
- Definice kódu uložení
- Místa uložení

Přepsáním hodnoty ve slovníku se změní všechny záznamy, kde je tato hodnota použita. Ne kdy se změní na proměnlivé okamžitě (fond, skupina), než kdy je potřeba spustit servisní funkci, aby se aktualizovaly hodnoty v pohledu (materiály, techniky). Vždy je ale aktuální hodnota viditelná na subzáložce karty (Materiály, Techniky).

Kódy

V některých slovnících jsou použity unikátní kódy záznamů, které umožní zapsat do slovníku několik záznamů se stejným názvem. Například pro několik osob stejného jména je třeba vytvořit různé kódy, které ovšem slouží jen pro identifikaci a výběr. Odkaz ve slovníku je vždy jen na jeden záznam.

U fondů, skupin a podskupin jsou kódy z důvodu případné publikace (v takovém případě by měly být bez diakritiky a znaků, které nemohou být v názvu složky).

Nastavení uživatelského prostředí

Stejně jako ve všech úlohách je možné i ve slovnících nastavit vlastní profily sloupců, filtrování nových záznamů a zrušit filtry před spuštěním úlohy z menu.

2. Založení nového záznamu

Ve všech slovnících je potřeba na založení nového záznamu oprávnění. O jeho přidělení rozhoduje výhradně odpovědný pracovník instituce. V některých slovnících je možné nastavit 3 úrovně přístupu:

- čtení
- čtení a zápis nových hodnot, editace pouze nepoužitých hodnot
- neomezená editace všech hodnot

Založení nového záznamu je možné jak v samostatné úloze (spuštěné z menu), tak i v okně vyvolaném při výběru hodnoty. Nový záznam se zakládá ikonou na střední nebo horní nástrojové liště nebo ALT+INS. Je možné využít i funkci Kopie záznamu nebo Kopie s výběrem v nabídce submenu na střední liště.

Po vyplnění povinných hodnot je možné záznam uložit nebo *ALT+ENTER*.

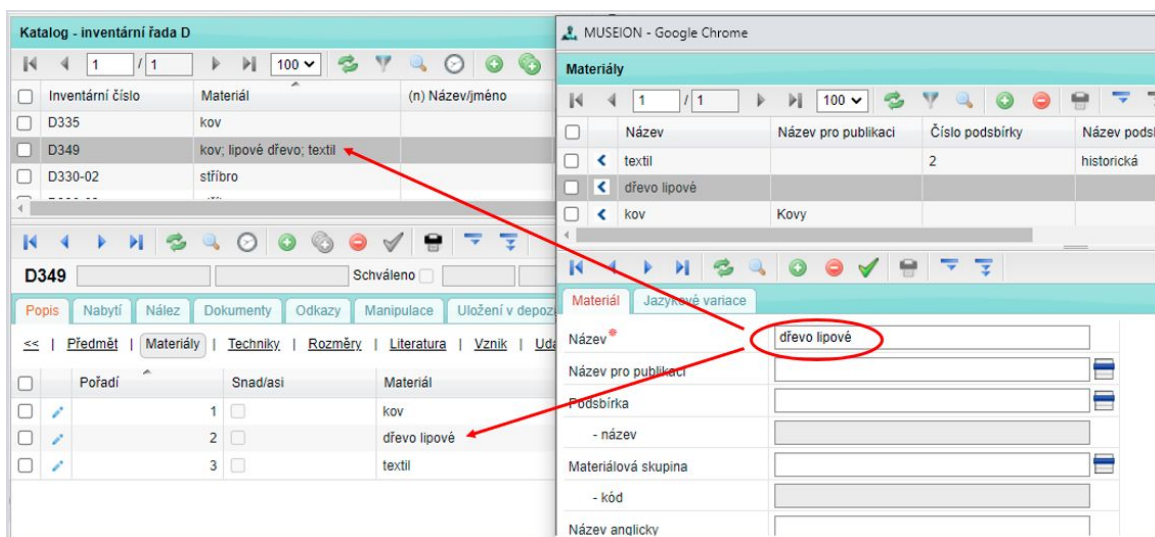
V každém slovníku musí být nějaký unikátní identifikátor: pokud to není samotná hodnota, je jím kód. Například ve slovníku Materiály, Techniky aj. musí být unikátní samotný materiál, ve slovnících Skupina, Adresář, Umístění aj. je to uměle vytvořený kód. Kód se používá jen pro identifikaci a pro výběr, na výstupech (sestavách) a v přehledu se zobrazují názvy (nebo obojí). Kód má v tšinou kratší délku a může být omezený výběrem znaků (v Umístění nesmí obsahovat mezery).

3. Výběr hodnoty ze slovníku

Pole, kde se vyplňují hodnoty ze slovníku jsou vždy označena vpravo ikonou nebo , klávesovou zkratkou ALT+C je možné otevřít příslušný slovník v samostatném okně a fungují zde našeptávače.

Je-li ikona , musí zadaná hodnota odpovídat hodnotě ve slovníku. Do databáze se ukládá vazba na slovník, to znamená, že pokud se změní hodnota ve slovníku, automaticky se změní na promítne do všech karet, kde je použita. Někdy hned (fond, skupina, podskupiny) - pokud je vazba 1:1 (jeden předmět = jeden záznam ze slovníku); někdy je potřeba spustit servisní funkci, která v přehledu pole aktualizuje (autoi, materiály) - pokud k jednomu předmětu existuje několik hodnot ze slovníku.

U předmětu je uvedeno několik materiálů: "kov; lipové dřevo; textil". Pokud ve slovníku změním "lipové dřevo" na "dřevo lipové", promítne se změna okamžitě na záložce Materiály, ale v přehledu se opraví až po spuštění servisní funkce (nebo po uložení karty).

The screenshot displays the 'Katalog - inventární řada D' interface. The main table shows items with columns for 'Inventární číslo', 'Materiál', and '(n) Název/jméno'. Item D349 is highlighted, with 'kov; lipové dřevo; textil' listed under 'Materiál'. Below this, a detailed view for 'D349' is shown, including a 'Popis' tab and a 'Materiály' section. The 'Materiály' section has a table with columns for 'Název', 'Název pro publikaci', 'Číslo podsbírky', and 'Název podst'. The 'dřevo lipové' entry is circled in red. Below the table, there is a form for editing the material, with the 'dřevo lipové' value also circled in red. Red arrows point from the circled text in the list to the circled text in the form.

V některých případech (například na záložce Nabytí) jsou ikony a slovníky slouží jen pro výběr hodnot. Ty se do pole zkopírují a uživatel je může libovolně editovat. Žádná změna provedená na kartě předmětu se do slovníku nepromítne, a ani naopak - žádná změna ve slovníku se nedostane na kartu.

Ikony nebo ALT+C otevrou okno se slovníkem, kde jsou předfiltrovány hodnoty podle již zapsané hodnoty v poli na kartě. Pokud si uživatel nevybere, může filtr zrušit a vyhledat pomocí QuickFiltru nebo běžného filtru požadovanou hodnotu a tu pak použít:

- klávesou ENTER, je-li kurzor na hledaném záznamu (nemusí být označen)
- dvojklikem myši (záznam nemusí být vybrán)
- šipkou ve druhém sloupci pohledu (záznam nemusí být vybrán ani označen)

Materiály [Systémový filtr]				
⏪ ⏩ 1 / 1 ⏪ ⏩ 100 ↺ 🔍 + - 🖨				
☐	Název	Název pro publikaci	Číslo pořadí	Název podsbírk
☒	řetězec	řetězec	řetězec	řetězec
☐	☐ dřvo smrkové			
☐	☐ dřvo lipové			
☐	☐ hlína červená			
☐	☐ sádra		2	historická
☐	☐ papír	Papír		

Při zapisování hodnoty do pole také vždy fungují našeptávače. Jakmile uživatel začne psát, nabízí se odpovídající povolené hodnoty. Myší nebo klávesou ENTER je možné vybrat správnou hodnotu.

Materiály	
- nový materiál	<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;"> <div style="background-color: #f0f0f0; padding: 2px;">d</div> <div style="padding: 2px;">dřvo, 2</div> <div style="background-color: #e0f0e0; padding: 2px;">dřvo lipové</div> <div style="padding: 2px;">dřvo smrkové</div> </div>

V seznamu hodnot se v našeptávači mohou objevovat další údaje (podsbírk, nadřazená hodnota apod.).

Mezerníkem je možné vyvolat všechny hodnoty.

4. Ztotožňování záznamů ve slovnících

Ve vybraných slovnících je možné sloučovat vybrané záznamy, tj. nahradit několik slovníkových hodnot jednou vybranou hodnotou. Týká se to slovníků:

- Instituce
- Osoby
- Zaměstnanci
- Datace názvem
- Materiály
- Techniky
- Lokality

Předpokladem je, že ztotožňování ve slovníku je povoleno v parametrech privátní části (menu Nastavení - Parametry - Parametry privátní části - záložka Slovníky ke ztotožňování). Tady je možné kdykoliv přidat vybraný slovník do seznamu povolených slovníků: ikonou , výběrem z nabídky a uložením ikonou . Odebrat povolení je možné po označení záznamu (slovníku) ikonou na stejné liště.

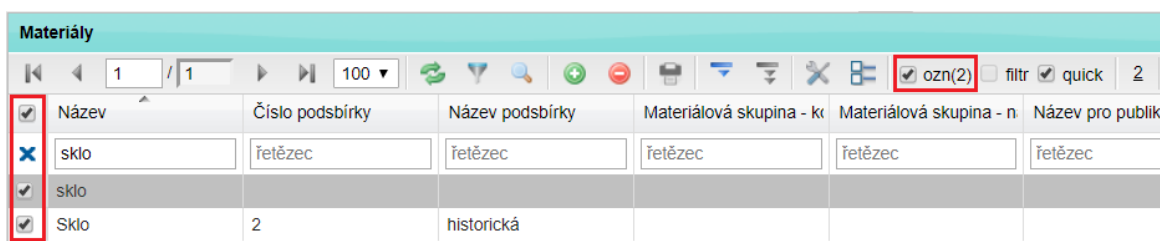
Kromě toho musí mít uživatel přiděleno oprávnění na ztotožňování PERM_SLOVNIKZTOTOZNENI_W (je společné pro všechny slovníky).

Potom je možné v příslušném slovníku slouvat vyfiltrované záznamy do jednoho vybraného záznamu.

Subjekty nelze slouvat v Adresáři, ale v jednotlivých tabulkách Instituce, Osoby nebo Zaměstnanci. Nelze tedy ztotožnit osobu uvedenou jako zaměstnanec s osobou "OO" uvedenou ve slovníku Osoby ani se záznamem uvedeným v tabulce Instituce.

Postup (slovník Materiály)

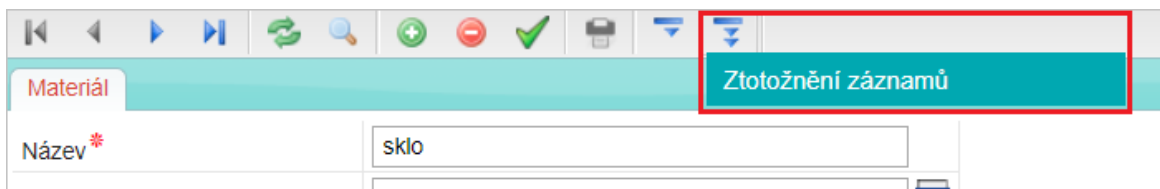
1. Vyfiltrujte jakýmkoliv způsobem záznamy, které chcete sloučit

☒	Název	Číslo podsbírký	Název podsbírký	Materiálová skupina - kč	Materiálová skupina - n	Název pro publikaci
☒	sklo	řetězec	řetězec	řetězec	řetězec	řetězec
☒	sklo					
☒	Sklo	2	historická			

Vyfiltrované záznamy označte a aktivujte filtr na označené záznamy

2. Nastavte kurzor na záznam, který chcete zachovat a kterým chcete nahradit ostatní vyfiltrované záznamy a z nabídky submenu2 na stejné liště zvolte funkci *Ztotožnění záznam*

3. Po potvrzení kontrolního dotazu, zda opravdu chcete sjednotit záznamy, si MUSEION ještě vyžádá zapsání potvrdění označených záznamů a pak ještě provede kontrolu, zda nedojde ke konfliktu u podsbírek (pokud je u výsledného záznamu uvedena podsbírká, musí souhlasit s podsbírkou u všech záznamů, kde je hodnota použita). Pokud tomu tak není, je uživatel vyzván, aby upravil výběr (nebo u výsledného záznamu odstranil podsbírkou). Pokud vše souhlasí, provede se ztotožnění.

5. Adresá , Osoby, Instituce, Zam stnanci

V t chto slovnících slouží kód také pro identifikaci záznamu.

Adresá

Unikátní kód	P jmení, Jméno	Titul	Bydlišt	Výsledné zobrazení
Novák Jan	Novák, Jan			Jan Novák
Novák Jan0	Novák, Jan	Mgr.		Mgr. Jan Novák
Novák Jan1	Novák, Jan		Praha	Jan Novák
Novák Jan2	Novák, Jan		Brno	Jan Novák

6. Lokality, Oblasti

Ve slovnících se nachází seznam pojm , které byly naimportovány z p vodních dat uživatele. Slovníky je možné pr b žn dopl ovat.

7. Podsbírky, Fondy Skupiny, Podskupiny

V t chto slovnících je kód zejména kv li p ípadně publikaci p edm t , a v takovém p ípad by m l obsahovat pouze písmena anglické abecedy, íslice, - _ , * ' (). P í výb ru na kartu se u t chto polí vybírá hodnota, nikoliv kód.

Kód	Název
T1	Tisky

8. Datace názvem

Víz samostatná p íru ka Datace a datové údaje.

9. P edm ty, Materiály, Techniky, Materiálové skupiny

Ve slovnících se nachází seznam pojm , které byly naimportovány z p vodních dat uživatele. Slovníky je možné pr b žn dopl ovat.

10. Rozm ry, M ny

V t chto slovnících je kód kv li identifikaci rozm ru, a krom kódu je tu název pro tisk", který nemusí být unikátní.

Rozm ry:

Unikátní kód (rozm r)	Jednotka	Název pro tisk	Výsledné zobrazení	
v-mm	mm	výška	výška = 10 mm	zadání na
kart : rozm r= v-mm, hodnota= 10				
v-cm	cm	výška	výška = 10 cm	zadání na
kart : rozm r= v-cm, hodnota= 10				

M na

Unikátní kód	Název	Ozna ení	Výsledné zobrazení
CZK	koruna eská	K	1000 K

<i>KCS</i>	<i>koruna eskoslovenská</i>	<i>K</i>	<i>1000 K</i>
<i>K S</i>	<i>koruna</i>	<i>K s</i>	<i>1000 K s</i>

11. Kompletnosti, Stavý

Ve slovnících se nachází seznam pojmů, které byly naimportovány z povodních dat uživatele. Slovníky je možné přiblížit doplnovat.

12. Pírodovdné slovníky

V pírodovdných slovnících se využívá jako slovník vytvořený z povodních dat uživatele, tak případně volně dostupné slovníky například BioLib.

13. Měny, Státy

Ve slovnících se nachází seznam pojmů, které byly naimportovány z povodních dat uživatele. Slovníky je možné přiblížit doplnovat.